

ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

ร.ฉิ่งวิเศษ ๗

นางสาวกัลยา ตะมูนพงศ์

ศูนย์เอกสารประเทศไทย

THAILAND INFORMATION CENTER

003489

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาวิจัยการศึกษา

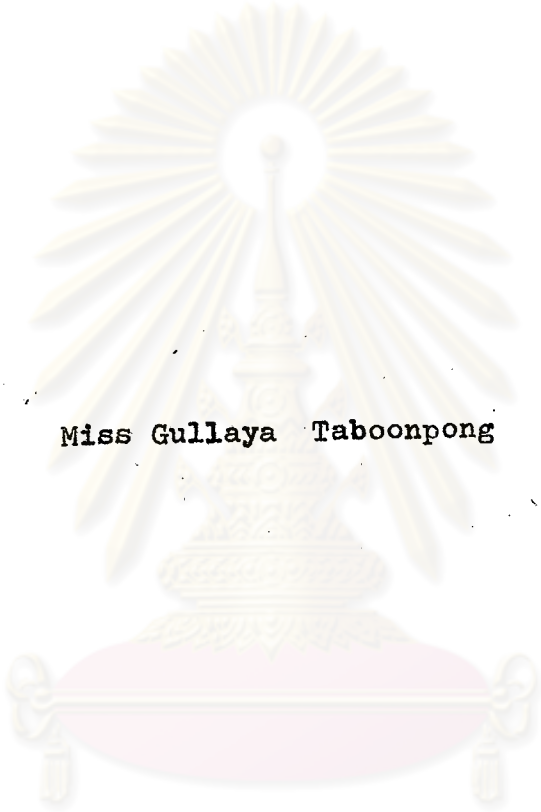
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

T15094546

LEADERSHIP CHARACTERISTICS OF TEACHER COLLEGE STUDENTS

IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Gullaya Taboonpong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

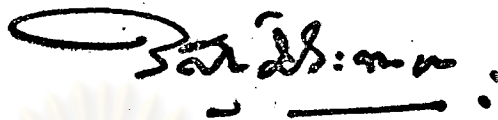
Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

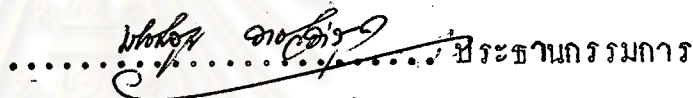
1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

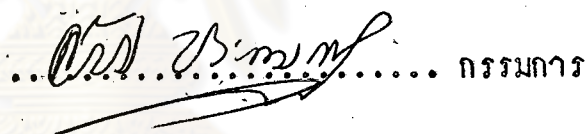

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการทรวจวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

ชื่อ

นางสาวกัลยา ตะบูนพงศ์

แผนกวิชา วิชาจัดการศึกษา

ปีการศึกษา

2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อ

1. ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร
2. เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำแบบต่าง ๆ
4. ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษากลุ่มรุนแรง
5. ศึกษาการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษา

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความสามารถในการเป็นผู้นำ (The Leadership Ability Evaluation) ลักษณะความเป็นผู้นำที่ศึกษามี 4 แบบคือ ลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยม ประชานิยม อคตินิยม-ก้าวร้าว และอคตินิยม-ยอมตาม กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2518 จำนวน 235 คน เป็นผู้นำ 75 คน ไม่เป็นผู้นำ 160 คน ได้จากการสุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ตัวประกอบ การหาคาสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบนิวแมน-คูเอล และการทดสอบลาไคสแควร์

ผลการวิจัยมีดังนี้คือ

1. นักศึกษาที่เป็นผู้นำ และที่ไม่เป็นผู้นำ มีลักษณะความเป็นผู้นำแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษาหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชานิยมสูงกว่านักศึกษาชาย แต่นักศึกษาชายมีลักษณะความเป็นผู้นำแบบอคตินิยม-ยอมตามสูงกว่านักศึกษาหญิง

3. นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยมและอักษนิยม-ก้าวร้าวสูงกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ. แต่มีลักษณะประชานิยมต่ำกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.
4. ลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยมมีความสัมพันธ์กับแบบอักษนิยม-ก้าวร้าวในทางบวก ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในทางลบ ที่ระดับ .01
5. นักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงคร และวิทยาลัยครูชนบุรี มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยมสูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยครูพระนคร และนักศึกษาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชานิยมสูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงคร และวิทยาลัยครูชนบุรี
6. ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษากลุ่มรุนแรง มีความสัมพันธ์กับเพศ นักศึกษาชายส่วนมากเป็นอักษนิยม-ยอมตาม แต่นักศึกษาหญิงส่วนมากเป็นเสรีนิยมและอักษนิยม-ก้าวร้าว
7. นักศึกษามีการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาส่วนมากในแบบประชานิยม นักศึกษาหญิงตัดสินใจในแบบประชานิยมสูงกว่านักศึกษาชาย แต่นักศึกษาชายตัดสินใจในแบบอักษนิยม-ยอมตามสูงกว่านักศึกษาหญิง
8. นักศึกษาชายระดับ ป.กศ.สูง ใช้การตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบเสรีนิยมมากกว่านักศึกษาหญิงระดับ ป.กศ.สูง และนักศึกษาชายระดับ ป.กศ. แต่ใช้การตัดสินใจแบบประชานิยมน้อยกว่านักศึกษาหญิงระดับ ป.กศ.สูง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Leadership Characteristics of Teacher College
Students in Bangkok Metropolis

Name Miss Gullaya Taboonpong
Department of Educational Research

Academic Year 1975

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate leadership characteristics, determine the significance of differences, determine the relationship, investigate the leadership characteristics of the extremists and explore the educational decision-making of teacher college students. The Leadership Ability Evaluation (LAE) was used as an instrument to measure leadership characteristics which were classified into 4 dimensions : Laissez-Faire, Democratic-Cooperative, Autocratic-Aggressive, and Autocratic-Submissive. The sample consisted of 235 students in 6 teacher colleges in Bangkok Metropolis, 75 students were leaders and 160 students were non-leaders. The data were analyzed by Analysis of Variance, Newman-Kuels test, Pearson Product Moment Correlation and Chi-Square Test.

The results were:

1. There was no significant difference in leadership characteristics between students who were leaders and non-leaders.
2. Female students scored higher in Democratic-Cooperative

than male students while male students performed higher in Autocratic-Submissive.

3. Higher Certificate students scored higher in Laissez-Faire and Autocratic-Aggressive while certificate students did better in Democratic-Cooperative.

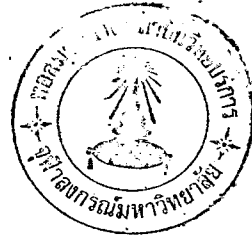
4. Laissez-Faire and Autocratic-Aggressive scores were significantly and positively correlated while the other pairs showed significant negative relationships.

5. Students at Petburi-Vittayalongkorn and Thonburi Teacher Colleges scored significantly higher in Laissez-Faire than students at Pranakorn Teacher College while students at Bansomdej performed better in Democratic-Cooperative than students at Petburi-Vittayalongkorn and Thonburi.

6. For the extremists, types of leadership characteristics were correlated with sex. More male students were Autocratic-Submissive while more female students were categorized as Laissez-Faire and Autocratic-Aggressive.

7. Students had mostly democratic type of educational decision-making. Female students had significantly higher in Democratic-Cooperative while male students had significantly higher in Autocratic-Aggressive than females.

8. Male students of Higher Certificate had significantly higher Laissez-Faire scores than female students of the same level and male students of certificate level. Higher Certificate female students had significantly higher scores in Democratic-Cooperative while male students had significantly higher in Autocratic-Aggressive than females.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์
ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย โดยท่านได้ให้คำแนะนำ ให้ขอคิดเห็น
ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง
ในพระคุณของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้
ขอกราบขอบพระคุณ ดร. พจน์ สะเพียรชัย ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์
หลายประการเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินลักษณะความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความ
ช่วยเหลือร่วมมือจากอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความช่วยเหลืออย่างอื่นจากเพื่อนหลายคน จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

กัลยา ตะบุนพวงศ์

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
รายการแผนภูมิประกอบ	๑๐

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมุติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ความจำกัดของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของความเป็นผู้นำ และผู้นำ	9
ทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ	13
ลักษณะความเป็นผู้นำแบบต่าง ๆ และหน้าที่ของผู้นำ	1๐
การวิจัยเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ	26
3. วิธีดำเนินการวิจัย	34
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	34

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา	
วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	42
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยม	44
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย	46
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบอัตนนิยม- การรวบ	49
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบอัตนนิยม- ยอมตาม	52
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะความเป็น ผู้นำ	55
4.2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาแต่ละ	
วิทยาลัยครู	56
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยม	58
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย	61
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบอัตนนิยม- การรวบ	64
ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบอัตนนิยม- ยอมตาม	64
4.3 ผลการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มรุนแรง	65

4.4 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร	70
ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาใน แบบเสรีนิยม... ..	75
ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาใน แบบประชานิยม	79
ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาใน แบบอสังคมนิยม-ยอมตาม	84
ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาใน แบบอสังคมนิยม-ก้าวร้าว	86
5. สรุปผลการวิจัย	87
ขอค้นพบ	88
อภิปรายผลการวิจัย... ..	91
ขอเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	107
ประวัติการศึกษา	132

รายการตารางประกอบ

ตารางที่ ๔

หน้า

1. จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละเขต จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	38
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	43
3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเอฟ (F) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยม ของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	45
4. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยม จำแนกตามหลักสูตร	46
5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเอฟ (F) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชานิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครู จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	48
6. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชานิยม จำแนกตามเพศ และระดับหลักสูตร	49
7. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเอฟ (F) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบอักษนิยม - ก้าวร้าว ของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	51
8. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบอักษนิยม - ก้าวร้าว จำแนกตามระดับหลักสูตร	52
9. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเอฟ (F) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบอักษนิยม - ยอมตาม ของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	54

10.	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนน ลักษณะความเป็นผู้นำแบบอัทนियม - ยอมตาม จำแนกตามเพศ ...	55
11.	ค่าสหสัมพันธ์ของลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยม ประชานิยม อัทนियม - กาวราว และอัทนियม - ยอมตาม	56
12.	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนน ลักษณะความเป็นผู้นำ 4 แบบ ของนักศึกษาวิทยาลัยครู 6 แห่ง ...	58
13.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าเอฟ (F) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยาลัยครู	59
14.	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนน ความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยาลัยครู	60
15.	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยาลัยครูด้วยการทดสอบ นิวแมน - คูเอล	61
16.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าเอฟ (F) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชานิยม ของนักศึกษาวิทยาลัย ครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยาลัยครู	62
17.	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนน ลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชานิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูใน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยาลัยครู	63
18.	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชานิยมของนักศึกษาวิทยาลัย ครูในกรุงเทพมหานคร ด้วยการทดสอบ นิวแมน - คูเอล	64
19.	สรุปลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาต่างวิทยาลัยครู... .. .	65

20. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นเสรีนิยมรุนแรง ประชาชนิยมรุนแรง อັคนิยม - กาวรรารรุนแรง อັคนิยม - ยอมคามรุนแรง	66
21. แสดงค่าไคสแควร์ ในการทดสอบความเป็นอิสระระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาจากกลุ่มรุนแรง และเพศ	68
22. แสดงค่าไคสแควร์ ในการทดสอบความเป็นอิสระระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาจากกลุ่มรุนแรง และระดับหลักสูตร	69
23. แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่เลือกตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบต่าง ๆ กัน	72
24. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนนการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	74
25. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าเอฟ (F) ของคะแนนการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบเสรีนิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	76
26. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวประกอบย่อยของคะแนนการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบเสรีนิยม	78
27. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าเอฟ (F) ของคะแนนการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบประชานิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	80
28. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบประชานิยมของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	81

29. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวประกอบย่อยของคะแนนการ ทัศนใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบประชานิยม	83
30. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าเอฟ (F) ของคะแนนการ ทัศนใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบอิตินิยม - ยอมตาม ของนักศึกษา วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทนักศึกษา เพศ และระดับหลักสูตร	85
31. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการ ทัศนใจเกี่ยวกับการศึกษาในแบบอิตินิยม - ยอมตาม ของนักศึกษา วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	86
32. แสดงสูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวประกอบ 3 ตัว ที่มี จำนวน n ในแต่ละเซลล์ไม่เท่ากัน ด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบไม่ถ่วง น้ำหนักค่าเฉลี่ย	110
33. แสดงสูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวประกอบย่อยที่มีจำนวน n ในแต่ละเซลล์ไม่เท่ากัน	113
34. แสดงสูตรการคำนวณหาความแปรปรวนแบบทางเดียว	114
35. แสดงสูตรการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบ นิวแมน - คูเอล (Newman - Kuels Test)	115

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

๑. ผลของปฏิบัตริยารวมระหว่างระดับหลักสูตรและเพศ สำหรับการตัดสินใจ เกี่ยวกับการศึกษาในแบบเสรีนิยม	77
๒. ผลของปฏิบัตริยารวมระหว่างระดับหลักสูตรและเพศ สำหรับการตัดสินใจ เกี่ยวกับการศึกษาในแบบประชานิยม	82

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย